

SZAKMAPOLITIKAI KIHÍVÁSOK ÉS KILÁTÁSOK
A GYEPHASZNÁLATBAN 2007–2013
szakmai-tudományos tanácskozás és tanulmányút
2008. május 22–23.

A hazai gyepeink fölött mintha megállt volna az idő. A magyar mezőgazdaságot nemzetközi színvonalra emelő műszaki fejlesztésből kimaradtak gyepterületeink. Alig-alig fordul elő a gyep hozamnövelését szolgáló termesztési ráfordítás, ennek eredményeként a gyepek szénatermése bő évszázada gyakorlatilag változatlan, a mezőgazdaság általános színvonalához képest méltánytalanul szerény. Nem sokkal rózsásabb a helyzet a gyephasznosítás területén sem. A kérdőző állomány látványos visszaesése és a tejlő marhatartás szántóföldi szálas- és tömegtakarmányozásra való alapozása azt jelenti, hogy a juhászat és húsmarha tartás maradt meg gyephasznosító ágazatként. Ezek együttesen is csak egy részét képesek használni a hazai összes gyepterületnek. Legeltetési kultúránk, a pásztoroló legeltetés évszázados bélyegeket hordoz magán. A szénakészítésben a hagyományokhoz való ragaszkodás, május végi június eleji kaszálás gátja a jó minőségű szénakészítésnek. A gyepekkel szembeni, a mezőgazdasági célú termelésen túlmutató társadalmi elvárások az utóbbi évtizedben új megvilágításba helyezték a gyephasználat ügyét. A gyepek társadalmi hasznaként emlegetett úgynevezett ökológiai funkciók érvényesülése (talaj- és vízvédelem, biodiverzitás, tájvédelem, széndioxid-megkötés, stb.) felértékeli a gyepeket. Különösen így van ez hazánkban, ahol a gyepek zöme természetyszerű állapotban, szántóföldi művelésre alkalmatlan talajokon maradt fenn, ezért a gyepek jelentős területi hányada természetvédelmi vagy Natura 2000 területek részévé vált. Ezen területeken a különböző célú gyephasználat harmonizációját – az EU agrár- és vidékpolitikájának részeként – célirányos támogatási rendszer segíti (agrár-környezetgazdálkodás, biogazdálkodás).

A rendezvény szakmai programja a gyephasználat sokoldalúságának bemutatásával nyitott, majd a jelen programozási időszakra vonatkoztatva bemutatásra került, hogy a hazai-európai agrár- és vidékpolitika hogyan érinti a hazai gyepterületeket. Ezután a hazai egyetemi szakmai-tudományos műhelyek képviselői általános gyephasználati és szűkebben vett gyepgazdálkodási (állattartó képesség változása, a lótenyésztés és gyepgazdálkodás kapcsolata) kérdésekkel foglalkoznak.

A tanácskozás második felében az élőhelyvédelem és -fejlesztés, valamint a természetbarát gyepkezelés kérdései kerültek terítékre.

A gyepgazdálkodás mai kihívásainak számít a gyephasználat lehetőségeinek sokoldalúsága, kilátásait pedig a jelen programozási időszak agrár- és vidékpolitikai eszközrendszere jeleníti meg. Az oktatás, a tudomány, a szakigazgatás, továbbá a gyakorlat, a mezőgazdasági termelés és a mindennapi természetvédelem képviselői számára nyújtott a rendezvény építő ismereteket és gondolatokat.

Prof. DR. NAGY GÉZA
Debreceni Egyetem